Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-280
d.d. 3 oktober 2012
(mr. P.A. Offers, voorzitter, mr. A.W.H. Vink en drs. W. Dullemond, leden, en
mr. E.E. Ribbers, secretaris)

Samenvatting

Collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering. Werkgever treedt op als verzekeringnemer en premiebetaler. Consument gaat onverwacht vervroegd met pensioen en vordert premie-restitutie van verzekeraar omdat (i) de verzekeraar twee jaar voorafgaand aan de pre-pensionering geen risico meer zou hebben gelopen en (ii) er volgens Consument teveel premie is betaald voor een individuele aanvulling op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Commissie wijst eerste vordering af omdat de verzekeraar wel degelijk risico heeft gelopen. De tweede vordering wordt afgewezen omdat de gemaakte afspraken duidelijk uit de stukken blijken en de premie daarop was afgestemd.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- het door de Ombudsman Financiële Dienstverlening overgelegde dossier;
- de brief van Consument van 25 juli 2011 met het ingevulde en op 25 juli 2011 door Consument ondertekende vragenformulier;
- het antwoord van Aangeslotene van 25 november 2011 met bijlagen;
- de repliek van Consument van 11 januari 2012 met bijlagen;
- de dupliek van Aangeslotene van 27 januari 2012;
- de door Consument ter zitting overhandigde pleitnota.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft voorts vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op maandag 3 september 2012.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1 door de ex-werkgever van Consument is een zogenoemde collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering (hierna: de "Verzekering") gesloten bij Aangeslotene. De ex-werkgever is verzekeringnemer, houdt de premie in op het salaris van de betrokken werknemers (waaronder Consument) en draagt deze af aan Aangeslotene.

2.2 Op de Verzekering zijn de bepalingen van de Overeenkomst van collectieve arbeidsongeschiktheidspensioenverzekering van 15 oktober 2003 tussen Aangeslotene en de ex-werkgever van Consument (hierna: de "Overeenkomst") alsmede de Polisvoorwaarden Collectieve WIA-Excedent verzekering model 141 toepasselijk. In de Overeenkomst staat dat de Verzekering is gesplitst in de volgende twee onderdelen:

- een WAO-Excedentverzekering ter verzekering van 70% van het salarisdeel boven de maximum WAO-grens met verplichte deelname;
- individuele aanvulling met 10% van het salaris op basis van vrijwillige deelname, waarbij voor enkele met name bekende personen een aanvulling met 20% of 30% geldt op basis van oude toezeggingen.

2.3 Consument is met ingang van 1 augustus 2009 met prepensioen gegaan. De oorspronkelijk geplande pensioendatum was 1 mei 2011 bij leeftijd 65.

3. Geschil

3.1 Consument vordert dat Aangeslotene gehouden wordt tot betaling van een bedrag van € 4.173,11 verhoogd met de wettelijke rente. Het bedrag van € 4.173,11 is de volgens Consument te zijner laste teveel betaalde premie voor de Verzekering.

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen:
Het feit dat zijn ex-werkgever de verzekeringnemer van de Verzekering is, is in strijd met de artikelen 7: 944 en 946 BW.

<u>Onderdeel A:</u>
Aangeslotene schiet jegens Consument toerekenbaar tekort dan wel handelt onrechtmatig door niet over te gaan tot restitutie van de in de aan zijn prepensionering voorafgaande periode vanaf 1 augustus 2007 tot 1 mei 2009 teveel betaalde premie voor het individuele deel van de Verzekering. Consument stelt in dit verband het volgende:

- de premie voor de Verzekering werd door zijn ex-werkgever op zijn salaris ingehouden zodat Consument in feite de premie voor de Verzekering betaalde;

- aangezien zijn werkgever verplicht was om zijn salaris gedurende de eerste twee jaar van arbeidsongeschiktheid (de "wachttijd") volledig door te betalen was het gedurende de twee jaar voorafgaand aan de prepensionering bijverzekeren van een aanvulling op het salaris overbodig en dient de in die periode betaalde premie aan Consument te worden terugbetaald;
- door Aangeslotene wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:
  a. de werknemer deelt zijn werkgever tijdig (twee jaar voor de ingangsdatum van het prepensioen) mee dat hij met prepensioen wil gaan. In deze situatie is gedurende de wachttijd geen premie voor de Verzekering verschuldigd, en
  b. de werknemer doet geen tijdige mededeling aan zijn werkgever dat hij met prepensioen wil gaan. In deze situatie is gedurende de wachttijd wél premie voor de Verzekering verschuldigd.

  Op Consument is situatie b toepasselijk maar Consument vindt dat hij ongelijk wordt behandeld en dat het redelijk en billijk zou zijn als hij premierestitutie zou ontvangen;

Onderdeel B:
Aangeslotene schiet jegens Consument toerekenbaar tekort dan wel handelt onrechtmatig door niet over te gaan tot restitutie van gedurende de periode vanaf 1 januari 2003 tot 1 mei 2009 teveel betaalde premie voor het individuele deel van de Verzekering. Volgens Consument heeft Aangeslotene in deze periode ten onrechte premie geïncasseerd voor dekking van een aanvullende arbeidsongeschiktheidsuitkering van 30% van het vaste bruto jaarsalaris terwijl er polistechnisch slechts een aanvullende uitkering van 10% was verzekerd. Verder wijst Consument erop dat hij nimmer een polis of certificaat van Aangeslotene heeft ontvangen waarin zijn precieze rechten zijn omschreven.

Onderdeel C:
Aangeslotene is door haar wijze van corresponderen en het niet tijdig reageren op brieven van Consument ernstig tekortgeschoten jegens Consument.

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:
Er is geen sprake van een toerekenbare tekortkoming of onrechtmatig handelen jegens Consument. De ex-werkgever is verzekeringnemer van de Verzekering en geldt op grond van de verzekeringsvoorwaarden ook als premiebetaler. Hierna gaat Aangeslotene in op de door Consument genoemde onderdelen.

Onderdeel A:
Aangeslotene betoogt dat zij in de periode vanaf 1 augustus 2007 tot 1 augustus 2009 wel degelijk risico heeft gelopen en dat er daarom geen sprake kan zijn van premierestitutie. Als Consument namelijk arbeidsongeschikt was geworden in deze periode en deze arbeidsongeschiktheid had langer geduurd dan de wettelijke wachttijd van twee jaar voor een WIA-uitkering zou de ex-werkgever geen aanbod hebben gedaan

tot prepensionering, althans zou dit afhankelijk hebben gesteld van het herstel van Consument. Bij prepensioen zou Consument in die situatie immers minder ontvangen dan op grond van de wettelijke doorbetalingsplicht gevolgd door een WIA uitkering tezamen met de verzekerde uitkeringen. Consument zou onder die omstandigheden een aanbod tot prepensionering vanzelfsprekend hebben afgewezen, in welk geval Aangeslotene dekking had moeten verlenen.

Onderdeel B:
Aan Consument is geen polis of certificaat uitgereikt omdat hij niet de verzekeringnemer is. Over de omvang van de verzekerde aanvullende uitkering bestond aanvankelijk onduidelijkheid maar deze is door een mededeling van de ex-werkgever weggenomen zodat het voor Aangeslotene duidelijk was dat er een aanvullende uitkering van 30% van het vaste bruto jaarsalaris verzekerd was. Het loonbedrag en de premie waren daarop gebaseerd.

Onderdeel C:
Aangeslotene erkent dat er sneller geantwoord had kunnen worden op brieven van Consument. Voor zover de antwoordtermijnen te lang zijn geweest biedt zij hiervoor excuses aan.

4. Zitting

4.1 Ter zitting hebben partijen hun standpunten nader toegelicht.

5. Beoordeling

5.1 Volgens Consument is het feit dat zijn ex-werkgever optreedt als verzekeringnemer van de Verzekering in strijd met de artikelen 7:944 en 7:946 BW. Anders dan Consument is de Commissie van oordeel dat de genoemde artikelen niet verhinderen dat een werkgever als verzekeringnemer ten behoeve van zijn werknemers een verzekering als de onderhavige afsluit. Volgens artikel 7:944 BW is schadeverzekering de verzekering strekkende tot vergoeding van vermogensschade die de verzekerde zou kunnen leiden. Uit artikel 7:945 BW blijkt dat onder de in artikel 7:944 genoemde verzekerde moet worden verstaan degene die in geval van door hem geleden schade krachtens de verzekering recht heeft op vergoeding. Artikel 7:944 BW sluit dus geenszins uit dat degene die de verzekering sluit (de verzekeringnemer) een ander is dan de verzekerde. Het beroep van Consument op artikel 7:946 BW wordt door de Commissie afgewezen omdat uit de Overeenkomst duidelijk volgt dat de Verzekering (mede) strekt ten behoeve van de belangen van de werknemers van de ex-werkgever van Consument. Uitgaande van het bovenstaande gaat de Commissie hierna in op de door Consument genoemde onderdelen A, B en C.

5.2 Onderdeel A van de klacht houdt in dat Consument van mening is dat hij recht heeft op terugbetaling van de in de twee jaar voor zijn prepensionering betaalde premies voor het individuele deel van de Verzekering. De Commissie wijst er op dat niet Consument verzekeringnemer is van de Verzekering maar zijn ex-werkgever. De ex-werkgever is tevens premiebetaler. Alleen al hierom dient deze vordering van Consument jegens Aangeslotene te worden afgewezen. De Commissie voegt hier aan toe dat zij van mening is dat Aangeslotene zich terecht op het standpunt stelt dat zij niet gehouden is tot premierestitutie omdat zij in de twee jaar voorafgaand aan de prepensionering van Consument wel degelijk risico heeft gelopen.
De datum van ingang van het pensioen was aanvankelijk vastgesteld op 1 mei 2011 maar is in overleg met de werkgever vervroegd naar 1 augustus 2009. Onder deze omstandigheden geldt dat, indien Consument in de periode van 1 augustus 2007 tot 1 mei 2009, voorafgaand aan zijn feitelijke prepensionering per 1 augustus 2009 (volledig) arbeidsongeschikt zou zijn geworden, hij na verloop van de wachttijd naast de WIA uitkering recht zou hebben gekregen op een uitkering uit de Verzekering. Een en ander zou, naar Aangeslotene onbetwist heeft gesteld, voor Consument voordeliger zijn uitgevallen dan zijn prepensioenuitkering. De Commissie acht het daarom met Aangeslotene aannemelijk dat Consument in dat geval zou hebben afgezien van vervroeging van de ingangsdatum van het pensioen, en in plaats daarvan zou hebben gekozen voor een WIA uitkering met een aanvulling uit de Verzekering. Dit alles leidt tot de slotsom dat Aangeslotene in de twee jaar voorafgaand aan 1 augustus 2009 wel degelijk risico heeft gelopen en daarvoor is dan ook terecht premie ontvangen. Van ongelijke behandeling zoals door Consument gesteld is geen sprake.

5.3 In onderdeel B van de klacht vordert Consument terugbetaling van premie omdat hij van mening is dat niet een aanvullende uitkering 30% van het vaste bruto salaris was verzekerd maar slechts 10%. De Commissie wijst deze vordering af. Uit de door partijen overgelegde stukken blijkt duidelijk dat beoogd was dat Consument bij (volledige) arbeidsongeschikt recht zou hebben op een aanvullende uitkering van 30% van het vaste bruto salaris. Verder is door Aangeslotene onweersproken gesteld dat de door de ex-werkgever van Consument betaalde premie daarop was gebaseerd.

5.4 Ter zake van onderdeel C van de klacht constateert de Commissie dat Aangeslotene in haar correspondentie en ter zitting verontschuldigingen heeft aangeboden voor zover de antwoordtermijnen te lang waren. De Commissie gaat er vanuit dat dit onderdeel van de klacht daarmee is opgelost.

5.5 Uit het voorgaande vloeit voort dat de vordering van Consument dient te worden afgewezen. Alle overige door partijen aangevoerde stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.